VRANOVSKÝ ZPRAVODAJ

Informační čtvrtletník
1/2006

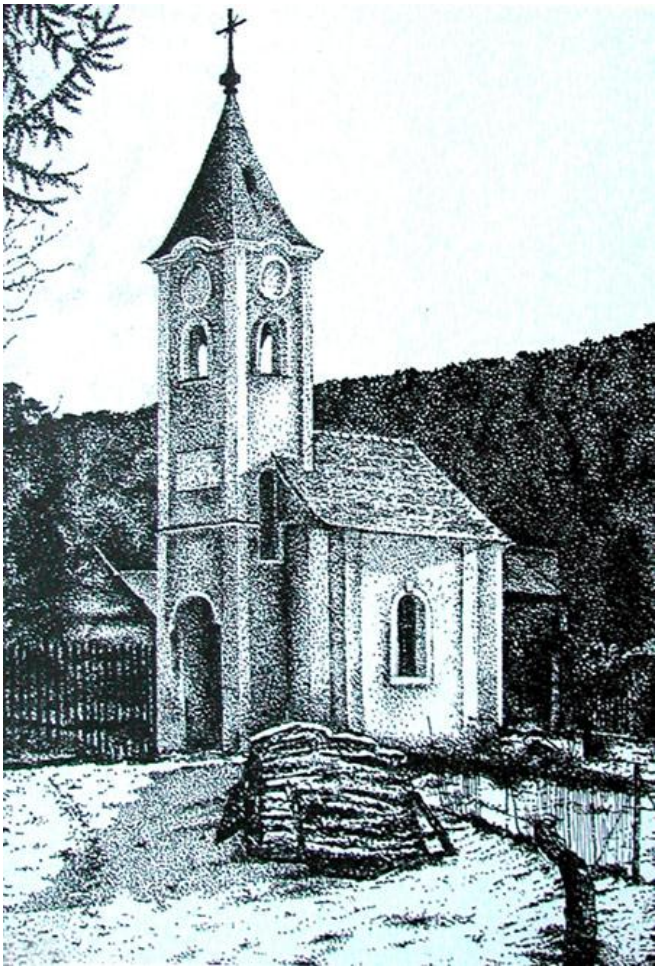

SLOVO ÚVODEM

Člověk věnuje spoustu času přemýšlení o tom, co je to vlastně bohatství, jak ho dosáhnout, jestli je pro život důležité, zda člověka osvobozuje, či svazuje. Těch otázek je spousta, a odpovědi na ně většinou nejsou jednoduché.

Bohatství si lidé často spojují s majetkem, s penězi a se vším, co tyto materiální statky s sebou přinášejí. Ne vždycky jsme ochotni přijmout fakt, že toto bohatství člověk nabyl poctivou prací, odříkáním, osobní obětí a spoustou času, který jiní prostě prohýřili, proseděli u nápoje s bohatou pěnou nebo koukáním na bednu s obrázky bohatě prokládanými reklamou.

Bohatství má však i jiný, možná důležitější rozměr, který nejde vyjádřit penězi. Bohatství lze též spatřovat ve svém zdraví a zdraví svých blízkých, v zajímavém zaměstnání, které umožňuje člověku se realizovat. Za bohatství lze určitě považovat domov, kam se rádi vracíme, kde nejsme sami a kde se umíme dělit o vše příjemné i nepříjemné.

Svět se však dost nešťastně dělí na chudý a bohatý, zvykli jsme si jej tak vnímat a už méně přemýšlíme o tom, proč to tak je a jestli se to někdy změní. To, že si chudé země vlastně vytvořil „bohatý" svět, aby je ovládl, to nám jaksi uniká.

A tak se s pojmem bohatství setkáváme každý den a na každém kroku, snažíme se s ním nějak vyrovnat, snažíme se mu porozumět. Chtěli bychom být bohatí a přitom jsme pohodlní, chtěli bychom být bohatí a přitom plýtváme. Bohatství jakéhokoli druhu není samozřejmost, nepadne nám do klína u hracího automatu nebo vyplněním tiketu sportky. Slovem „bohatý" nijak nešetříme, užíváme ho běžně, takže nám docela zevšednělo. Asi je to dobře, abychom si opravdu uvědomili, že bohatství lze spatřovat ve věcech zdánlivě všedních, dosažitelných a pro každého dostupných. Snažme se tedy dát tomuto slovu co nejširší význam, využijme bohatých zkušeností svých i lidí ve svém okolí, abychom vedli ne nákladný, ale bohatý život. Člověk by se neměl stát obětí bohatství. Jaký smysl dává pachtění lidí za bohatstvím, aby si pak draze kupovali zdraví, zanedbané právě tím pachtěním? Kdo se umí na svět dívat s respektem a přitom s úsměvem, ten je bohatý! Bohatství není jen matematika, pravé bohatství je neměřitelné a budeme-li chodit s otevřenýma očima i srdcem, nemůžeme ho nepotkat.

I přečtením našeho zpravodaje se stanete bohatší…

OBSAH

	strana
Informace z obecního úřadu	3
Turistické informační centrum	4
Informace z místní knihovny	5
Kulturní okénko	6
Ze školních lavic	8
SKP Vranov nad Dyjí	9
Další informace	10
Významné historické osobnosti naší obce	14
Něco pro bystré hlavy	18
Špetka humoru	19

Autorem kresby na titulní straně je Pavel Gajdoš st.

INFORMACE Z OBECNÍHO ÚŘADU

ROZPOČET OBCE NA ROK 2006

Dne 22.2.2006 schválilo zastupitelstvo obce rozpočet na rok 2006. Podrobně se s ním můžete seznámit na internetových stránkách obce www.ouvranov.cz .

Příjmy i výdaje dosahují částky 26 milionů Kč, přičemž k realizaci investičních akcí bude použito přebytku minulých let ve výši 2 400 000 Kč. K nejvyšším výdajovým položkám patří hrazení provozních nákladů základní a mateřské školy, sběr a svoz komunálního odpadu, výplata sociálních dávek a tzv. místní správa.

INVESTIČNÍ AKCE PLÁNOVANÉ NA ROK 2006

Do rozpočtu obce na rok 2006 jsme zahrnuli tyto investiční akce:

- plynofikace Předních Hamer – dokončení
- oprava místní komunikace v Zátiší
- dokončení splaškové kanalizace v Junáckém údolí

Ostatní investiční akce vzhledem k finanční náročnosti budou realizované v závislosti na získaných dotacích.

Jedná se o:

- II. etapu silničního průtahu Vranovem (silnice k zámku)
- dokončení splaškové kanalizace a vodovodu v obci (Zadní Hamry)
- vybudování dětského hřiště v Zátiší
- vypracování studie „Čistá vodní nádrž Vranov"
- oprava knihovny, včetně přilehlých pozemků na víceúčelový objekt.

CO JE DŮLEŽITÉ VĚDĚT O PTAČÍ CHŘIPCE

Virus ptačí chřipky je přenosný mezi ptáky, pokud ve světě onemocněli lidé, nebyl prokázán přenos z člověka na člověka. Riziko přenosu infekce z ptáků na člověka je zanedbatelné. Přesto je užitečné sledovat situaci a postupovat podle těchto zásad:

- ohlášení úhynu Krajské veterinární správě – inspektorát Znojmo na telefon: 515224546 (v pracovní době od 7 do 15 hodin) 515224197 (mimo pracovní dobu – po 15. hodině, sobota, neděle)
- příslušný veterinář po zjištění podrobností rozhodne o potřebě laboratorního vyšetření. V kladném případě zajistí odběr a odvoz uhynulého těla do laboratoře. V negativním případě je na příslušné obci, aby zajistila neškodné odstranění (§ 40 odst. 3 zák. č. 166/1991 Sb.).

- v případě potvrzení „ptačí chřipky" budou vydána mimořádná veterinární opatření. Jedním z opatření by bylo sčítání drůbeže.

VYSOKORYCHLOSTNÍ INTERNET PRO OBCE JIHOMOR. KRAJE

Cílem tohoto projektu je zavedení vysokorychlostního dobově neomezeného internetového připojení do 75 obcí Jihomoravského kraje, včetně obce Vranov nad Dyjí.

Původně byla realizace projektu přislíbena do konce pololetí 2006. Z důvodu komplikací s výběrovým řízením dodavatele se termín zprovoznění vysokorychlostního internetu v naší obci posouvá do 2. pololetí 2006. Na internet se budou moci připojit všechny subjekty v obci za přijatelný měsíční poplatek (cca 300 – 400 Kč).

Současně bychom vás chtěli informovat, že internet pro veřejnost v knihovně bude od dubna 2006 rozšířen o další dva počítače, takže současně budou moci brouzdat po internetu tři zájemci, a to za režijní – symbolický poplatek.

POSLOUCHÁTE RÁDIO?

Vysílání Českého rozhlasu Brno se bude věnovat od 17. do 28. dubna 2006 svazku obcí Vranovska. Půjde o seriál reportáží s názvem „Na cestě po mikroregionu", kdy redaktor ČR Brno bude besedovat s řadou hostů na různá témata týkající se obcí na Vranovsku.

TURISTICKÉ INFORMAČNÍ CENTRUM

SEZNAMTE SE S CYKLOTRASOU MLYNÁŘSKÁ STEZKA

Mlynářská stezka je **tématická cyklistická trasa nadregionálního významu, jejímž hlavním motivem je historie mlynářství.** Navržená trasa, jejíž délka dosahuje cca **172 km**, propojuje území dvou krajů a obvody osmi obcí s rozšířenou působností.

Hlavním tématem Mlynářské stezky je přiblížit návštěvníkovi našeho regionu historii a zajímavosti spojené s rozvojem mlynářství. V zájmovém území trasy (resp. v jeho těsné blízkosti) se nachází cca 48 objektů mlýnů. Na území kraje Vysočina je to 30 mlýnů a na území kraje Jihomoravského se jedná cca o 18 mlýnů.

Současný technický stav mlýnů na trase je na různé úrovni. Většina objektů je využívána k bydlení či individuální rekreaci. Některé však mohou turisté po domluvě s majiteli využít k exkurzi a vlastní prohlídce.

Trasa Mlynářské stezky začíná v **Novém Městě na Moravě**, kde můžete navštívit kostel, radnici a westernové městečko. Další významné památky najdeme ve **Velkém Meziříčí,** a to zámek, muzeum, chrám. **Náměšť nad Oslavou** se pyšní renesančním zámkem, knihovnou, barokním mostem a památným stromem. Dále po cestě budete míjet obec **Mohelno**, kde můžete obdivovat kostel, **Dukovany** se zámkem s anglickým parkem a nedaleko hrad Rabštejn. V obci **Jevišovice** je renesanční zámek a nejstarší přehrada na Moravě. Téměř na konci Mlynářské stezky vás čeká barokní zámek **Vranov nad Dyjí**, jeden z nejstarších hradů v Čechách.

Mlynářská stezka je na jihu vedena členitým přírodně zajímavým územím Národního parku Podyjí. Park je nejvýraznější přírodní hodnotou na trase.

Cílovým bodem je hraniční přechod Čížov-Hardegg (pouze pro pěší a cyklisty). Zde se Mlynářská stezka napojuje na síť cyklotras a cyklostezek v Dolním Rakousku.

INFORMACE Z MÍSTNÍ KNIHOVNY

ZAJÍMAVOSTI

Vranov nad Dyjí má necelých 900 obyvatel. Základní školu ve Vranově nad Dyjí navštěvuje 123 dětí. V roce 2005 navštívilo knihovnu 206 registrovaných čtenářů, je to 23,44% z celkového počtu obyvatel. Z celkového počtu bylo 114 dětí do 15 let. Knihovnu navštívilo 1373 návštěvníků. V průběhu roku si návštěvníci vypůjčili 2676 knih beletrie pro dospělé a 977 knih naučných. Děti si vypůjčily 1568 knih beletrie pro mládež a 250 knih naučných. Ve spolupráci se Základní školou Vranov nad Dyjí se uskutečnilo 15 besed, soutěží a exkurzí.

V roce 2005 proběhl v knihovně již 6. ročník soutěže o nejlepší čtenářský deník. Soutěž probíhá vždy ve školním roce od září do května a v červnu vrcholí vyhodnocením nejlepších čtenářských deníků. Každá třída je hodnocena zvlášť a vítěz soutěže je odměněn pěknou knihou. V roce 2005 se soutěže zúčastnilo 56 dětí z naší základní školy.

Knihovna slouží nejen k půjčování knih jako dříve, ale její činnost se rozšířila a je místem, kde občané získávají pomocí internetu různé

informace. Této služby v roce 2005 využilo 190 zájemců nejen z Vranova, ale i návštěvníci, kteří zde tráví dovolenou.

KRÁLOVSTVÍ ČESKÉ

Koncem roku 2005 byla zakoupena do knihovny velmi zajímavá kniha, která představuje přehledný rodokmen českých knížat a králů od našeho prvního historicky doloženého panovníka z rodu Přemyslova, knížete Bořivoje, až po jeho posledního pokrevního potomka na českém trůnu, císaře Karla I. z rodu Habsburků. Pro zájemce je kniha vystavena v knihovně, s možností si ji prohlédnout a prostudovat.

AKCE V KNIHOVNĚ

Velikonoční výstava – začátek dubna
Vyhodnocení literární soutěže – Nejlepší čtenářský deník - červen
Výstava loutek – červen až srpen

KULTURNÍ OKÉNKO

OBECNÍ PLES

V sobotu 21. 1. 2006 se uskutečnil v Zámeckém hotelu Obecní ples. K tanci a poslechu hrály osvědčené hudební skupiny Klaxon a Duo Amadeus. I v letošním roce obohatila program taneční skupina Single ze Znojma. Kulturní komise děkuje všem spoluobčanům za finanční a věcné dary do tomboly. Výtěžek z plesu poslouží kultuře v obci.

MASOPUST

Přivstat si museli v sobotu 18. 2. 2006 nadšenci, kteří udržují tradici masopustu. Ladovská zima, jiskřící sníh, nebe bez mráčku, pohostinnost a štědrost vranovských spoluobčanů, to vše přispělo, i když bez tradiční harmoniky, k dobré náladě při pochůzce obcí.

O týden později se v Zámeckém hotelu sešli přátelé dobré zábavy na maškarní merendě. Sobotní večer byl věnován tanečnímu reji masek.

V letošním roce se jich sešlo přes čtyřicet. Kolem půlnoci byla pochována se všemi poctami basa. Vtipný scénář a choreografii v podání paní Miklíkové odměnila většina přítomných potleskem a slovy chvály. Nejoriginálnější masky si odnesly sladkou odměnu, pěkně zdobený dortík a rolády od paní Aleny Prathové. Vyhodnocením nejlepších masek byla pověřena hudební skupina Atlantic. Poděkování patří spoluobčanům, kteří věnovali finanční prostředky a dary do tomboly, a těm, kdo se na zdárném průběhu masopustu podíleli.

Připravujeme:

Velikonoční výzdoba – Náměstí - duben
Pomlázková taneční zábava – 15.4.2006 - Zámecký hotel
Slet čarodějnic – 30.4.2006 - Klatovka
Vranovský slavík – výběrové kolo – 21.4.2006 - Místní knihovna
Den matek – 14.5.2006 - Klatovka
Vranovský slavík, finále – 20.5.2006 - Country saloon
Den dětí /spolupráce s SKP a podnikateli / - 27.5.2006 - hřiště SKP

ZE ŠKOLNÍCH LAVIC

ZMĚNY V UČITELSKÉM SBORU

Od 1.1.2006 se změnilo složení učitelského sboru. Ředitel školy pan Miloš Nový odešel do důchodu a na mateřskou dovolenou nastoupila paní uč. Alena Hammerová.

Na místo ředitelky školy nastoupila po konkurzním řízení paní uč. Zdeňka Černošková. Zástupkyní byla jmenována paní uč. Nataša Polláková. Učitelský sbor se rozrostl o nové členy; paní uč. Petra Příhodová na naší škole bude vyučovat biologii a chemii na 2. stupni; dočasně vypomáhají pan uč. Jiří Holeš (na 2. stupni) a na prvním stupni paní uč. Alena Klohnová.

ZÁPIS DO 1. TŘÍDY

V lednu letošního roku proběhl zápis do 1. třídy, kterého se zúčastnilo 14 dětí. První třída tedy bude v příštím školním roce s největší pravděpodobností samostatná. V ostatních ročnících 1. stupně zůstává situace zatím nezměněna.

SOUTĚŽE

Také letos naše škola zaznamenala úspěchy v soutěžích. Jana Krčálová, žákyně 9. ročníku, reprezentovala naši školu v olympiádě JČ, kde obsadila 11. místo na okrese. V okresní recitační soutěži za své vystoupení získala čestné uznání.

Kamila Hromadová (9. ročník) si dobře vedla v okresním kole dějepisné olympiádya v okresním kole recitační soutěže.

Dne 23.3.2006 se zúčastnili žáci Karel Zedník (9. ročník) a Jaroslav Šuráň (7. ročník) zeměpisné olympiády. Jejich výsledky nebyly známy do uzávěrky tohoto zpravodaje.

V dubnu letošního roku budeme mít bohaté zastoupení i ve výběrovém kole soutěže Vranovský slavík.

DEFINITIVNÍ ROZLOUČENÍ S „PANÍ ZIMOU"

V úterý 21. března jsme se konečně mohli rozloučit s „paní Zimou". Za nádherného slunečného počasí jsme spálili „MORANU" a poslali ji po vodě pryč, abychom si mohli začít naplno užívat dlouho očekávaného jara.

Foto z akce najdete na poslední straně zpravodaje.

SKP VRANOV NAD DYJÍ

SILVESTROVSKÝ SRANDAMAČ

V sobotu 31.12.05 se odehrálo poslední fotbalové utkání loňského roku.

Starší páni (nad 35 let) - **Mladší páni** (do 35 let) **7:4** (3:1)
branky: Beneš 3x, Jeřábek 2x, Kratochvíl, Neveselý - Štancl nejml. 2x, Jurčík, Železný

ŽÁKOVSKÝ TURNAJ V HOSTIMI

Dne 14.1. se vranovští žáci zúčastnili fotbalového turnaje v Hostimi. **Za** účasti mužstev okresního přeboru obsadili 5. místo.

Výsledky:
Vranov - Trstěnice 2:3
Vranov - Blížkovice 1:3
Vranov - Mikulovice 0:2
Vranov - Únanov 8:0

ROZPIS JARNÍ ČÁSTI OKRESNÍ SOUTĚŽE V KOPANÉ - MUŽI

14. kolo	neděle ~~19.3. v 15:00~~	VRANOV - Štítary"B"	odloženo na 18.6. v 16.30
15. kolo	neděle ~~26.3. v 15:00~~	VRANOV - St. Petřín	odloženo na 1.5. v 16.30
16. kolo	neděle 2.4.	volno	
17. kolo	neděle 9.4. v 16:00	VRANOV - Olbramkostel	
18. kolo	neděle 16.4. v 16:30	VRANOV - Hostim	
19. kolo	neděle 23.4. v 16:30	Suchohrdly - VRANOV	
20. kolo	sobota 29.4. v 16:30	VRANOV - Únanov"B"	
21. kolo	neděle 7.5.	volno	
22. kolo	neděle 14.5. v 16:30	VRANOV - Gr. Mýto	
23. kolo	neděle 21.5. v 10:15	Pavlice"B" - VRANOV	
24. kolo	neděle 28.5. v 16:30	VRANOV - Hl. Mašůvky	
25. kolo	sobota 3.6. v 16:30	Přímětice"B" - VRANOV	
26. kolo	neděle 11.6. v 14:00	Slatina - VRANOV	

DALŠÍ INFORMACE

SBOR DOBROVOLNÝCH HASIČŮ VRANOV NAD DYJÍ

Ve Vranově nad Dyjí byl Sbor dobrovolných hasičů založen již v roce 1887. V příštím roce tedy budeme slavit 120. výročí založení. Přestože chystáme v rámci oslav vydat brožuru o historii SDH, rádi bychom vás již nyní na stránkách zpravodaje seznamovali s činností dobrovolných hasičů v naší obci.

SDH má v současné době 33 členů s průměrným věkem 34 let. Mimo jiné Sbor každoročně připravuje hasičský ples v naší obci a organizuje sběr železného šrotu.

Obcí Vranov nad Dyjí byla zřízena zásahová jednotka, která je zařazena v plošném pokrytí JPO II a Integrovaném záchranném systému (IZS) Jihomoravského kraje. Tato jednotka zasahuje v obci i v blízkém okolí v průměru 5x ročně. Nejsou to však jen požáry, na které je zásahová jednotka připravena vyjet, ale v živé paměti máme i spolupráci dobrovolných hasičů při povodních a dalších technických zabezpečeních v obci a v blízkém okolí. Mezi největší zásahy poslední doby patří požár chaty ve Štítarském lese a požár hospodářské budovy ve Starém Petříně.

Z výše uvedeného počtu členů je začleněno do zásahové jednotky těchto 12 členů, kteří mají s obcí uzavřenou dohodu o členství v zásahové jednotce:

Josef Skůpa – velitel zásahové jednotky
Libor Miklík – velitel družstva
Luboš Mynařík – strojník, řidič
Jaroslav Štancl ml. – řidič, hasič
Jaroslav Štancl nejml. – řidič, strojník
Jan Maurer – řidič, hasič
Karel Vlček – řidič, hasič
David Pospíchal – strojník, hasič
Lukáš Tomala - hasič
Pavel Tasch - hasič
Martin Beneš - hasič
Václav Vybíral - hasič

Soutěžní družstvo mužů patří k nejaktivnější části sboru:

Jurčík, Maurer, Pospíchal, Štancl nejml., Štěpán, Tasch, Tomala, Tušar, Vybíral.

Nejenže družstvo reprezentuje sbor i obec, ale jeho členové se podílejí na všech pracích jak pro sportovní, tak i kulturní vyžití občanů, ve svém volném čase pečují o svěřenou výzbroj, výstroj a techniku.

Nesmíme opomenout ani realizační tým, který své „borce" k soutěžím připravuje, a často je jeho počet vyšší než soutěžících. K tomu vždy

starosta sboru Jaroslav Štancl ml. dodává : „Které družstvo by se mohlo pochlubit tím, že každý jeho člen má svého kauče?"

I přesto, že se naši hasiči mohou scházet jen o víkendech, kdy jim to jejich pracovní a soukromý život dovolí, každoročně se soutěžní družstvo umísťuje na předních místech žebříčku a zásahová jednotka je připravena kdykoliv zasahovat při ohrožení života, zdraví a majetku našich spoluobčanů.

Upozorňujeme občany, že vzhledem k tomu, že jaro v letošním roce nastává pouze v kalendáři, nebudeme moci provést sběr železného šrotu před velikonočními svátky.

Termín sběru je přesunut na podzim letošního roku.

Marta Miklíková

VELIKONOČNÍ DVŮR

V závěru loňského roku byl v Pážecím domě ve Vranově nad Dyjí připraven Vánoční dvůr. Po kladných ohlasech na tuto akci máme pro vás připraven dvůr s jarní tematikou.

V souvislosti s Vánočním dvorem využíváme této příležitosti k poděkování všem těm, kteří se do realizačního týmu aktivně zapojili, zejména pak : **pan Radek Zerza a pan Václav Trochta,** včetně jejich zaměstnanců.

Pro vás všechny, které baví procházet se v probouzející jarní přírodě, pro všechny, kteří milují vůni mazanců, těší se na zdobení vajíček a mají rádi velikonoční tradice, tak přesně pro vás je připraven

Velikonoční dvůr
v Pážecím domě ve Vranově nad Dyjí
v sobotu 15.4. a v neděli 16.4.2006 od 14.00 do 17.00 hodin

- pro kutily

kromě pletení pomlázky můžete zkusit uplést košík nebo si vyrobit vrbovou píšťalku

- pro děti

barvení a kreslení vajíček – sladké odměny

- pro dospělé

posezení u vína s příjemnou hudbou v sobotu 15.4. od 18.00 hod.

A možná přijde i …….zajíček?

Sobotu a neděli využijte i k nákupu velikonočního a dárkového zboží.
Nezapomněli jsme ani na dobré jídlo a pití.
Velikonoční dvůr je v uvedených dnech otevřen od 10.00 do 18.00 hod.

Marta Miklíková

MDŽ

V 19. i 20. století musely ženy za svá práva tvrdě bojovat. OSN oficiálně uznala MDŽ v roce 1975. V bývalém Československu tehdejší KSČ bohužel tento den využila k propagandě komunistického režimu a pokřivení vědomí obyvatelstva. Těm, kteří toto pamatují, nezávidím. Do jisté míry však rozumím jejich dnešnímu názoru na MDŽ. Bohužel si ale tato skupina lidí neuvědomuje, pravděpodobně z neznalosti, že „pravý" Mezinárodní den žen je o něčem jiném. Dnes si tento den připomínají státy západní Evropy, USA, Austrálie.

Osmý březen už navždy zůstane v mém vědomí zapsán jako den, kdy mají ženy dostat květinu. Já letos žádou nedostala, neboť můj partner tvrdí, že tak pochybné a zároveň hromadné svátky slavit nehodlá. Věk po třicítce je prostě pro slavení tohoto svátku nevhodný.

Ještě víme, oč šlo, jenže naše mužské okolí je rozhodnuté svátek ignorovat. Starší generace má oproti tomu jasno. U nich se nediskutuje. Pokud můj otec nedonesl mé matce květinu, byl za hulváta. Argumenty typu, že osmý březen je jen socialistický svátek, který je ostuda slavit, mu neprojde. Matka zaútočí na jeho slinné žlázy prohlášením, že slavením MDŽ mu plyne výhoda požití, načež otec prohlásí, že stejně požije – ale mají jasno. Naši mladší kamarádi, mládež těsně kolem dvacítky, problém nemají. Osmý březen jim nic neříká, před měsícem si užili Valentýna. Ani tento svátek ale nic neříká mému partnerovi, protože věk po třicítce je na svátky prostě nešikovnej. Jediné, co mě uklidňuje, je fakt, že dostávám od muže květiny během roku, nekontrolovatelně, neočekávaně a více, než předepisují formality. Na druhou stranu zastávám názor, že pokud je příležitost slavit, a to cokoliv, má to člověk udělat. Možná je věk po třicítce v našem společenství z mnoha ohledů nešikovný, ale je dost dobrý na to, aby si byl člověk vědom konečnosti života, a tím i všech světských radovánek.

A tak jsme my holky, ženy – dámy využily pozvání paní Boudové a po svém jsme slavily svátek v pátek 10. března ve vinárně Pážecího domu. Usuzováno z úsměvů na tvářích všech přítomných jsem přesvědčena, že jsme si příjemně a nerušeně popovídaly o všech těch našich radostech i strastech, zazpívaly si, vyměnily recepty a sejdeme se zas. Kde ? – v Dámském klubu. Jaké to bude? - to ukáže čas …

Marta Miklíková

VRANOV NAD DYJÍ OŽIJE LODNÍ DOPRAVOU

V souvislosti s několik let diskutovanou lodní dopravou na Vranovské přehradě jsme hovořili s těmi nejpovolanějšími.

Otázky jsme položili jednatelům společnosti LODNÍ DOPRAVA panu Daliboru Dufkovi a panu Jiřímu Čurdovi.

Opravdu v letošním roce vyjede loď na jezero Vranovské přehrady?

Naše společnost vznikla za účelem znovuobnovení lodní dopravy a v létě 2005 jsme začali vše zajišťovat. Po jednání s ing. Texlem a následném představení projektu svazku obcí Vranovska na podzim loňského roku, kde byl projekt podpořen, jsme se rozhodli projekt realizovat. V dnešní době máme vyřízená veškerá potřebná povolení k zahájení osobní lodní dopravy.

Z minulosti známe názvy lodí Vranov, Mír, Moskva – jak se bude jmenovat ta vaše?

Pro první rok jsme se rozhodli pořídit osobní loď **Valentina,** která byla dříve provozována na Slapské přehradě. Momentálně prochází kompletní rekonstrukcí, která bude ukončena koncem dubna 2006 a následně převezena a spuštěna na Vranovskou přehradu. Když jsme u těch jmen, tak můžeme prozradit i jméno kapitána Valentiny – je to Luboš Mynařík, který má potřebná oprávnění a zkušenosti.

Proběhla změna i v nástupních místech, nebo budou zastávky tam, kde jsme je rovněž znali dříve?

Během května budeme provádět zkušební jízdy a ukotvovat čtyři přístavní můstky. Tři jsme nechali vyrobit a čtvrtý dal k dispozici pan Mucha, kterému tímto děkujeme. Takže pro první rok čtyři přístaviště – na hrázi, v Lančovské zátoce, na Bítově - Horce a pod hradem Bítov.

A svézt se tedy budeme moci kdy?

Zahájení lodní dopravy bude 1.6.2006. V červnu budou probíhat vyhlídkové plavby v počtu maximálně tři denně. V červenci a srpnu bude zavedena pravidelná osobní doprava a jedna podvečerní vyhlídková plavba. Od 1.9.2006 budou opět probíhat vyhlídkové plavby v počtu maximálně tři denně. Sezóna bude ukončena dle zájmu veřejnosti, nejpozději koncem října. Během května bude k dispozici jízdní řád, který najdete na www.lodnidopravavranov.cz.

Zůstane jen u jedné lodi?

Pokud vše půjde podle našich představ, máme v plánu již pro rok 2007 pořídit další loď.

Za všechny vranovské občany vám držíme palce ve vašem dalším počínání a přejeme hodně úspěšných let nejen Valentině, ale celé společnosti LODNÍ DOPRAVA.

Děkujeme všem, kteří nám s realizací tohoto projektu pomáhají, zejména starostům obcí za projevenou podporu a spolupráci.

Věříme, že se nám podaří zavedením osobní lodní dopravy přispět ke zvýšení návštěvnosti Vranovska.

Připravila Marta Miklíková

VÝZNAMNÉ HISTORICKÉ OSOBNOSTI NAŠÍ OBCE

Dnes začínáme zveřejňovat seriál článků na pokračování o významných historických osobnostech v dějinách naší obce. Naše první pozornost patří známé císařské favoritce Marii Anně Pignatelli.

MARIE ANNA JOSEFA HRABĚNKA Z ALTHANNU ROZENÁ MARKÝZA PIGNATELLI se narodila 26. července 1689 v Alcudii jako dcera Dominika Pignatelli markýze de S. Vicente, rytíře Řádu Zlatého rouna, generála Katalánie a guvernéra španělské Navarry, a Anny d´Aimerigo y Cruillas hraběnky de Monistrol. Základy svého vzdělání, orientovaného nepochybně na budoucí záliby jako na hudbu, divadlo, literaturu, výtvarné umění, ale také na genealogii a heraldiku, získala v ženském klášteře San Pedro poblíž Barcelony. Zde ji také v roce 1706 poznal španělský král Karel III., který byl – jak uvádějí doboví autoři – jejím bystrým rozumem, duchaplností a šarmem, noblesním chováním i inteligencí, ale i jejími fyzickými půvaby natolik zaujat, že ji „viditelně zbožňoval". Zajistil jí místo dvorní dámy, přizval ke dvoru a protěžoval. Nakolik se ale v tomto období rozvíjel jeho intimní vztah s novou favoritkou a do jaké míry měl povahu vztahu mileneckého, není jasné – i když, podle jednoho dobového pramene, španělští jezuité byli Karlovu vzplanutí k příslušnici domácího urozeného rodu velice nakloněni (srovnávali ho s láskou ke Kristu). Ve svých soukromých denících se sice Karel o ní několikrát zmiňuje – někdy i s vypjatějším emocionálním podtextem, ale dosti nekonkrétně. Když se v roce 1709 konala Mariina svatba s jeho oblíbencem Michalem Janem III. z Althannu, poznamenal si: „... Althannova svatba s Marií, jsem plný radosti a uspokojení ..... trvalé přátelství až do smrti...". Při této příležitosti věnoval nevěstě 3000 zlatých a zprostředkoval její jmenování dámou prestižního Řádu Hvězdového kříže.

Poté, co se v roce 1711 stal – po smrti bratra Josefa I. – římskoněmeckým císařem a přesídlil do Vídně, odjel za ním i althannský manželský pár. Zde jim panovník propůjčil k bydlení honosné sídlo španělských vyslanců na Schenkenstrasse a zvýhodnil koupi paláce na vídeňském předměstí Wieden s rozsáhlou zahradou. Na tomto místě pak oba – za pravidelné účasti císaře a vysoké šlechty – pořádali

reprezentativní slavnosti, nákladné hony, proslulé střelecké soutěže nebo výpravná divadelní představení a žili vůbec velmi společensky.

Po svém ovdovění v roce 1722 však „krásná Mariana" od okázalých podniků upouští a věnuje se budování ambiciózního „salonu", jehož provozování jí vyneslo pověst ochránkyně a mecenášky vědy a kultury. Sdružuje v něm okruh diplomatů, politiků, proslulých umělců a vůbec vzdělanců zejména italského původu a ovlivňuje jeho prostřednictvím kulturní a společenský život hlavního města mocnářství. Přijímá od 11 do 14 hodin a každý večer pak od 20 do 22 hodin barvitý zástup hostí, mezi něž patří například sardinský vyslanec hrabě di Canale, papežský nuncius a pozdější uchazeč o papežský stolec kardinál Camillo Paolucci, modenský ministr a vyslanec Abate Riva, vychovatel prince Josefa hrabě Bathyány, osobní lékař císaře a prefekt dvorní knihovny Nicollo Garelli, prezident říšské dvorní rady Johann Wurmbrand a viceprezident Johann von Hagen, historik, benediktinský opat a rektor vídeňské univerzity Gottfried Besel, opat a básník Apostolo Zeno a dvorní básník Pietro Metastasio, kteří Annu oslavují svými verši, jeden z nejslavnějších zpěváků 18. století Carlo Broschi – Farinello, spisovatel Francisco Algarotii vzpomínající v jedné své eseji na obraz v hraběnčině salonu od proslulého Correggia, v jednom čase i dobrodruh Giacomo Casanova, různí benátští malíři, divadelníci, učenci atp. Součástí jejích salonů jsou i hudební produkce, jejichž některé partitury se zachovaly. Příkladem je asi osmdesátiminutová gratulační opera Ghirlanda di Fiori (Girlanda z květů), od proslulého dvorního vicekapelníka Antonia Caldary z roku 1726, která se provozovala v obsazení 32 účinkujících u příležitosti jmenin paní domu. Opera, jejíž libreto napsal básník Pariati, byla „zaspívaná a věnovaná dotyčné Exellenci dámami a kavalíry – jejími dítky – mimo jiné hrabětem Michalem Janem, hrabětem Karlem, hrabětem Antonínem a hraběnkami Marií Terezií a Marií Annou". (Správa vranovského zámku usiluje o provedení obnovené světové premiéry nejpozději v roce 2006.)

Politický vliv Marie Anny Josefy se uplatňoval – alespoň podle ne vždy lichotivých relací cizích vyslanců – sice sporadicky, ale nepřehlédnutelným způsobem (v této souvislosti hrálo údajně roli i její intenzivní přátelství s krásnou Eleonorou Bathyány, přítelkyní významného rakouského vojevůdce a státníka prince Evžena Savojského). Zjevné a silné bylo naproti tomu její působení na císaře v oblasti kultury, kde mimo jiné zajišťovala oficiální povolání četných umělců ke dvoru. Také se jí dařilo zprostředkovat četným příbuzným výnosné úřady a prebendy – i její zásluhou se bratr Antonio stává polním maršálem v Neapoli, příbuzný Michal Bedřich Althann biskupem, kardinálem a královským místodržícím v Neapoli a její bratranci císařskými komořími. Jistě i s ohledem na ni povyšuje císař dům Pignatelliů do stavu říšských knížat. Císařova přízeň k ní a k jejímu manželovi se vůbec projevuje nepřetržitě, a to četnými dary (například

soch antických hrdinů převezených na Vranov a umístěných u schodiště čestného dvora, neapolskou baronií Rocca Guglielma, v roce 1727 pak palácem ve Vídni apod.), ale i císařovými osobními návštěvami na jejich sídlech (několikrát i na Vranově).

V roce 1722, krátce po smrti jejího manžela Michala Jana III. z Althannu, si Karel poznamenává do svého deníku: „ ... k vdově a jejím dětem ... co živ budu ... co jim dlužím ... chci být uznalý ...". Jmenuje se poručníkem jejích tří nezletilých synů a dvou nezletilých dcer, osobně určuje druh a způsob jejich výchovy a – jak píše současník baron Pölnitz ve svých „Zprávách", „nakládá s nimi spíše jako se svými syny a dcerami než jako s poddanými ...". Ještě v tom samém roce ruší – na osobní intervenci Marie Anny – i platný rozsudek moravského zemského soudu, kterým se Vranov – po dvacet let trvajícím soudním sporu o platnost závěti Michala Jana II. z Althannu – dostal do držení nebožtíkova staršího bratra Michala Heřmana, a určuje (za finanční náhradu) nejstaršího syna Marie Pignatelli za nového právoplatného majitele.

Osudy výhodně položeného Vranova pak Marie Anna ovlivňuje po více jak třicet let, a to nejdříve jménem svého nezletilého syna Michala Jana IV. a později dalšího syna Michala Antonína získávajícího Vranov v roce 1737 a předávajícího jej vzápětí matce k doživotní správě a užívání. Ta zde pokračuje ve velkorysých stavebních plánech svého tchána – doloženo je například k roku 1726 provedení interiérových úprav ve vranovské zámecké kapli, včetně osazení erbu na průčelí a převezení tělesných pozůstatků Althannů z jaroslavické hrobky, k roku 1730 dokončení východního křídla zámku, k roku 1732 slavnostního schodiště na druhém nádvoří, k roku 1740 osazení mansardové střechy sálu předků, k roku 1749 jsou zaznamenány rozsáhlé interiérové úpravy budov předhradí zámku atd. Rozmanité je i její snažení ve vranovském městečku a v jednotlivých obcích panství, kde pořizuje či upravuje světské objekty jako například barokní mlýn u vjezdu do obce, sochu sv. Jana Nepomuckého, a zřejmě i tzv. Pážecí dům. Ale pečuje intenzivně i o církevní zboží – kostel Nejsvětější Trojice vybavuje nákladným a dodnes zčásti zachovalým mobiliářem, stará se o farské dvory, buduje různé drobné kapličky, boží muka, sochy apod. S tím koresponduje i její sociální politika, která je neagresivní a vstřícná, naplněná blahovůlí k neurozeným a filantropií. Když za války o rakouské dědictví vtrhly do vranovského dominia prusko saské oddíly a rabovaly ve všech městečkách a vsích, nařizuje zmírnit všeobecnou bídu vydáváním obilí z panským sýpek a půjčováním peněžní hotovosti sedlákům. Snad i proto se jí daří vyhnout se zásadním konfliktům s poddanými – včetně pokusu o atentát. Dva vranovští hamerníci totiž připravovali její zavraždění, protože chtěla uzavřít v té době již nerentabilní panské hamry u řeky – chtěli tím zřejmě předejít svému propuštění a ztrátě obživy.

O Vranov s jeho sálem předků jako reprezentativní vizitkou althannského rodu však Marie Anna nejenom pečuje, ale také ho užívá. Tráví tu téměř každoročně část mimosezonní doby, a to spolu se svými hosty, z nichž někteří jsou i pravidelnými návštěvníky jejího vídeňského salonu. Mezi ně patří i Pietro Metastasio (1698 – 1782), dvorní básník a libretista italského původu, autor četných melodramů a operních libret předních skladatelů, který byl k vídeňskému dvoru přizván právě na základě její intervence. S ovdovělou a o devět let starší Marií Annou, která se stala jeho protektorkou a mecenáškou, se přátelí a tráví s ní od roku 1730 až do její smrti v roce 1755 každoročně několik týdnů na Jaroslavicích, ale především na Vranově. O zdejších letních a podzimních pobytech se zmiňuje ve své bohaté korespondenci, v níž popisuje „neustálý zmatek vranovského sídla", pro který jsou příznačné velkolepé hony, nákladné hostiny, zábavné hry, projížďky romantickým dyjským údolím, které nazývá „okouzlujícími moravskými horami", rušné společenské večery plné duchaplných debat a další příjemná zaměstnání.

Díky jeho dopisům jsme dobře informováni i o posledních letech života kultivované Mariany. Její zájem o společenský život v té době klesá, více se vtahuje do náboženského prostředí s jeho procítěně zdůrazňovanou zbožností, více vnímá a spoluvytváří harmonickou atmosféru své velké rodiny. Stále ji však doprovází respekt ve společnosti i v prostředí dvora, přízeň císařovny Marie Terezie a všeobecná, doslova imperiální autorita. Těsně před svou smrtí aktivuje starší závěť, v níž rozděluje majetek svým dětem a dalším členům rodiny a vymezuje rozsáhlé mecenášské odkazy (pro pět vídeňských nemocnic, vídeňský Dům chudých, pro potřebné poddané z Vranova, Jaroslavic i Čakovce, pro komornou, sluhy, zpovědníka atp.). Součástí poslední vůle je i její příkaz k převozu a k veřejnému vystavení „třísky z Kristova kříže", v barokní době nesmírně ceněné relikvie, na hlavní oltář vranovské zámecké kaple a dále přání, aby za klid její duše bylo na náklady dědiců odslouženo plných tři tisíce (!!!) mší. Umírá 1. března 1755 ve Vídni – po šestidenním horečnatém onemocnění. Po zádušní liturgii je tělo této „španělské Althanovny" převezeno na Vranov a zde je na její přání bez obřadů uloženo do rodinné hrobky – vedle rakve jejího manžela Michala Jana III.

Erb Marie Pignatelli - ve zlatém štítě tři černé džbánky v postavení dva jedna. Dodnes se dochoval na třech stavbách naší obce. U mostu na soklové části sochy sv. Jana Nepomuckého z roku 1731 je proveden jako nebarevný (v chybném postavení džbánků jedna dva), dekorovaný prestižním dámským řádem Hvězdové kříže, a to sdružený se znakem jejího manžela Michala Jana III. z Althannu. Druhou stavbou s aliančním erbem Althann – Pignatelli je barokní mlýn při vjezdu do obce a třetí pak zámecká kaple, která na svém průčelí, pod sdruženým znakem obou manželů, připomíná v dvojitém chronogramu rok 1726,

kdy byly do podzemí zámecké hrobky převezeny již zmíněné ostatky althannských nebožtíků z Jaroslavic.

K rodu Pignatelli. Pochází původně z italské Kalábrie. Asi ve 14. století se usazuje v Neapoli, v 16. století se jedna jeho větev objevuje ve Španělsku, kde získává četné majetky a tituly (například vévodů Belriquardo, Terranova, Monteleone a S. Mauro, knížat Noja, Belmonte, Monte Corvino, Avelino, Castelvetramo, markrabat Cerchiaro, markýzů S. Vicente, del Vaslle a Favara, hrabat Ajello a Borello atd.). Z rodu pochází i papež Inocenc XII. (pontifikát 1691 až 1700), vzdálený příbuzný Jacoba, děda Marie Anny – bratranec třetího stupně. Příslušníci rodu žijí dodnes – v Itálii a Španělsku.

NĚCO PRO BYSTRÉ HLAVY

Sudoku

Vaším úkolem je umístit do tabulky číslice od 1 do 9 tak, aby byly splněny následující podmínky:

žádná číslice se nesmí v jednom řádku opakovat dvakrát
žádná číslice se nesmí v jednom sloupci opakovat dvakrát
žádná číslice se nesmí v žádném čtverci 3×3 opakovat dvakrát

Hlavolam je vyluštěn ve chvíli, kdy jsou zaplněna všechna pole v tabulce a jsou splněny výše uvedené podmínky.

1.

	7	2		3			4	
5				1	6	3		9
	3		4					2
	9		8		1	7		
7	2						8	6
		1	7		5		9	
3					2		6	
2		9	1	8				5
	5			4		9	2	

2.

		7		5	4			
		1			9	3		
	3			2	1			
7			1				2	8
8	6	2	5		7	1	3	4
4	1				3			7
			4	3			6	
		5	6			4		
			9	7		8		

(Řešení najdete v příštím čísle zpravodaje.)

ŠPETKA HUMORU

ROZDÍLY MEZI MUŽEM A ŽENOU

Oslovení:

Jdou-li spolu Lenka, Zuzka, Dáša a Majka do kavárny, oslovují se Lenko, Zuzko, Dášo a Majko.

Jdou-li spolu Michal, Karel, Robert a Honza do hospody, oslovují se Tlusťochu, Godzilo, Klikaři a Smraďochu.

Koupelna:

Muž má v koupelně 5 věcí: kartáček na zuby, pastu, holicí strojek, mýdlo a ručník. Typická žena má v koupelně cca 337 věcí. Většinu z nich muž nedokáže identifikovat.

Hádky:

Žena má v hádce vždy poslední slovo. Cokoli řekne poté muž, je začátkem další hádky.

Budoucnost:

Žena má obavy o budoucnost, dokud se nevdá. Muž nemá obavy o budoucnost, dokud se neožení.

Manželství:

Žena si vezme muže a doufá, že se změní, ale marně. Muž si vezme ženu a doufá, že se nezmění, ale marně.

Přirozenost:

Muž po probuzení vypadá stejně, jako když si šel lehnout. Žena během noci jaksi zošklivi.

Děti:

Žena ví o svých dětech všechno. Ví o jejich objednávkách k zubaři, o jejich láskách, kamarádech, oblíbeném jídle, tajných obavách i nadějích. Muž si nejasně uvědomuje, že v baráku žijí jacísi malí lidé.

A na závěr myšlenka pro dnešní den:

Ženatý muž může zapomenout na své chyby. Je zbytečné, aby si tutéž věc pamatovali dva lidé…

Řešení hlavolamů z minulého čísla zpravodaje:

1.

4	7	9	8	2	1	5	6	3
6	5	2	9	7	3	8	1	4
8	3	1	4	5	6	9	7	2
9	6	4	5	3	7	2	8	1
7	1	8	2	9	4	6	3	5
3	2	5	1	6	8	7	4	9
5	4	6	3	8	9	1	2	7
2	8	3	7	1	5	4	9	6
1	9	7	6	4	2	3	5	8

2.

5	3	6	9	1	7	8	4	2
7	9	4	6	8	2	3	1	5
1	8	2	3	5	4	6	9	7
2	5	8	1	4	6	9	7	3
4	1	7	8	9	3	5	2	6
9	6	3	2	7	5	1	8	4
6	2	1	7	3	9	4	5	8
8	7	5	4	6	1	2	3	9
3	4	9	5	2	8	7	6	1

Pálení Morany /21.3.2006/

Vranovský zpravodaj
Místo vydání: Vranov nad Dyjí
Číslo a den vydání: 1/2006, 27.3.2006
Evidenční číslo per. tisku přidělené ministerstvem - MK ČR E 14326
Vydavatel: Obec Vranov nad Dyjí, Náměstí 21, PSČ 671 03 Vranov n. D.
IČ - 00293 806

Redakční rada: Mgr. Lubor Durda, Elena Háblová, Petra Matulová, Mgr. Nataša Polláková, Mgr. Jarmila Sárová, Ing. František Texl.

Dále přispěli:
Pavel Gajdoš st., Mgr. Zdeňka Černošková, Marta Miklíková, Karel Janíček, Martin Beneš.